

Huvudman

Stockholms kommun
carina.hallqvist@stockholm.se

Ärendet

Tillsyn av Snösätraskolan grundskola i Stockholms kommun; nu fråga om förnyad tillsyn

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Beslutet får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen (2010:800) inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2021 genomfört en tillsyn av Snösätraskolan i Stockholms kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande trygghet, studiero och grundläggande förutsättningar för skolenheten.

Skolinspektionen beslutade den 6 mars 2020 (dnr 2018:6544) att förelägga Stockholms kommun att vid vite av 1 500 000 kr senast den 4 september 2020 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande trygghet, studiero och grundläggande förutsättningar för skolenheten. Stockholms kommun inkom den 4 september 2020 med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av förelägget. Skolinspektionen bedömde att det även krävdes ett besök på Snösätraskolan för att kunna följa upp och bedöma de vidtagna eller planerade åtgärderna samt deras effekt på de konstaterade bristerna. Ärendet avslutades den 21 maj 2021 eftersom att skolbesök inte kunde genomföras p.g.a. covid-19-pandemin.

Stockholms kommun har den 23 november 2021 inkommit med kompletterande skriftlig redovisning och i december 2021 genomförde Skolinspektionen en förnyad tillsyn av Snösätraskolan.

Skolinspektionen har som en del av utredningen genomfört verksamhetsbesök på skolenheten den 2 och 3 december 2021. Under besöksdagarna intervjuade Skolinspektionen elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. I samband med verksamhetsbesöket genomfördes också ett antal lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. skolenhetens plan för studie- och yrkesvägledning. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Stockholms kommun har följt föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I uppföljningsbeslutet den 6 mars 2020 bedömde Skolinspektionen att det fortfarande fanns brister i Snösätraskolans arbete med trygghet och studiero. Många elever på skolan upplevde fortfarande att de inte hade en skolmiljö som präglades av studiero. Det var ofta stökigt på lektionerna och mycket hög ljudnivå, elever hade svårt att komma till ro och arbeta, många elever upplevde att de inte kunde arbeta i lugn och ro på skolan. Eleverna upplevde även skolmiljön i hög utsträckning som otrygg.

Skolmiljö som präglas av trygghet

Av huvudmannens redovisning och Skolinspektionens intervjuer framgår att huvudmannen har vidtagit ett flertal åtgärder med anledning av Skolinspektionens föreläggande den 6 mars 2020. Av redovisningen framgår bl.a. följande. Varje vecka arbetar pedagogerna i alla verksamheter med värdegrund och trygghetsfrågor tillsammans med eleverna i syfte att forma dem till tryggare individer som också finner trygghet i sin skolmiljö. Huvudmannen har även anställt lärarassistenter i årskurs 2, 4 och 6 med uppdrag att stärka trygghetsarbetet. Därutöver ansvarar numera en person för rasterna och styr upp aktiviteter. Skolans rastvärdsschema är noggrant planerat och schemalagt och uppdraget som rastvärd har förtydligats. Det är även säkerställt att omklädningsrum och skolans korridorer är bemannade och fler lärare är närvarande vid förflyttningar och på raster. Av både enkätsvar och intervjuer med elever och lärare framkommer att tryggheten på skolan har ökat och att eleverna upplever skolmiljön som trygg.

Arbetet med att skapa studiero

Av huvudmannens redovisning och Skolinspektionens intervjuer framgår att huvudmannen har vidtagit ett flertal åtgärder för att skapa studiero. Av redovisningen framgår bl.a. följande. Huvudmannen har infört ett trelärarsystem i årskurs 1 och 2. I årskurs 4-6 har varje årskurs förstärkts med en halvtids resurslärartjänst och lärarnas resurstid har schemalagts, vilket innebär att man är två lärare i klassrummet

under många lektioner. Huvudmannen har även implementerat olika stödstrukturer som främjar studiero, såsom gemensam lektionsstruktur och bildstöd. Vidare har arbetet med anpassningar i klassrummet och språkutvecklande arbetssätt utvecklats. Därutöver har det tagits fram en screeningplan för alla årskurser för att varje år följa upp eleverna som lärarna ska kunna planera sin undervisning utifrån. Elevhälsan är delaktig i detta arbete. Alla lärare har även rörelsepauser under lektionstid för att skapa bättre koncentration och studiero. Vidare har det hållits en föreläsning om pedagogiskt ledarskap för lärarna. Av lektionsobservationer och intervjuer med elever framkommer att studieron huvudsakligen är god. Av intervjuer med lärare framkommer även att åtgärderna som vidtagits bidragit till en förbättrad studiero.

Rättslig reglering

Av 5 kap 3 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att en av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö. En viktig grund för att åstadkomma trygghet och studiero i skolan är en aktiv dialog mellan elever, mellan elever och lärare eller annan personal och även elevens vårdnadshavare och de gemensamma värden som ska gälla. Det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. En viktig förutsättning för detta är att elever, lärare och annan personal känner ett gemensamt ansvar och har respekt för varandra i skolan samt att skolan även involverar elevernas vårdnadshavare i arbetet med att skapa gemensamma utgångspunkter för att skapa en trygg skolmiljö (prop. 2009/10:165).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Studie- och yrkesvägledning

I uppföljningsbeslutet från den 6 mars 2020 bedömde Skolinspektionen att det fortfarande fanns brister i Snösätraskolans arbete med studie- och yrkesvägledning. Utbildningen var inte utformad på ett sådant sätt att alla elever i grundskolan erbjuds studie- och yrkesvägledning av personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodosågs. Vidare hade skolan en plan för hur studie- och yrkesvägledningen skulle genomföras, men skolan hade inte hade kommit igång med arbetet och planen följdes inte.

Av huvudmannens redovisning och Skolinspektionens intervjuer framgår att huvudmannen har vidtagit ett flertal åtgärder med anledning av Skolinspektionens föreläggande den 6 mars 2020. Skolans studie- och yrkesvägledningsplan följs och revideras vid termins- och läsårsslut. Planen innehåller en utförlig beskrivning om vilka aktiviteter som ska genomföras varje årskurs i olika ämnen, vem som är ansvarig och syftet därtill. Rektorn har det övergripande ansvaret för planen och arbetet med denna. Den pedagogiska personalen har ansvar för att planera in när och på vilket sätt de ska arbeta med studie- och yrkesrelaterade frågor och uppgifter. Rektorn pratar med lärarna och stämmer av vad som görs. Planen förankras även genom att den kontinuerligt diskuteras i arbetslagen under läsåret. Utöver de aktiviteter som planerats in under läsåret så pratar personalen om elevernas framtid och möjliga val för att stärka elevens känsla av att kunna styra över sin egen framtid, då de finner tillfälle därtill i skolans verksamhet samt på fritids. Ett exempel är att de firar FN-dagen och Nobeldagen. Rektorn använder då tillfället för att entusiasmera eleverna att våga tänka stort. Eleverna har även gjort studiebesök på bl.a. Kungliga Operan och den lokala brandstationen.

Rättslig reglering

I 2 kap. 29 § skollagen anges att elever i alla skolformer utom förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

I läroplanen anges att alla som arbetar i skolan ska bidra till elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av Anna Bergqvist.

Charlotte Rosengren har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Anna Kjellberg medverkat.